

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIO VERSLO PLĖTROS ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 23 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR
SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO NR. VIII-729 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(toliau – Projektai)
(TAP-18-1462(3); TAIS NR. 18-14981(2))**

2019-05-07 Nr.NV-1259

Vilnius

Įvertinę patikslintų Projektų atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Socialinio verslo plėtros įstatymo projekto (toliau - Projektas) 5 straipsnyje siūloma nustatyti, kad socialinio verslo subjekto statusą juridiniam asmeniui suteikia viešoji įstaiga „Versli Lietuva“, kuri ir priima sprendimą dėl statuso netekimo (Projekto 7 straipsnio 3 dalis). Taigi, šiai įstaigai suteikiami įgaliojimai vykdyti viešojo administravimo funkcijas, be to, pagal Projekto 8 straipsnio 1 dalies nuostatas, ta pati įstaiga kartu teiks ir viešąsias paslaugas socialiniam verslui, pagal Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą ji teiks ir administracines paslaugas smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Pastebime, kad Projekte nėra aiškiai nustatyta, koks subjektas, kokia institucija ar įstaiga, kokiomis taisyklėmis vadovaujantis vykdys socialinio verslo subjekto priežiūrą, tikrins jo atitikimą Projekto 4 straipsnyje nustatytiems socialinio verslo subjekto veiklos kriterijams, fiksuos, kai nevykdomi Socialinio verslo plėtros įstatyme (toliau - įstatymas) nustatyti reikalavimai. Manome, kad šiuo aspektu Projekte siūlomas reguliavimas yra nenuoseklus, įstatymu nereguliuojamas socialinio verslo subjektų priežiūros funkcijų vykdymas (nepateikiamos ir nuorodos į kitus įstatymus, jei būtų taikomas analogiškas reguliavimas), todėl atsiranda rizika, kad reguliuojant šią veiklą gali būti nesilaikoma nešališkumo ir Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatyto objektyvumo principų.

Atkreipiame dėmesį, kad Projekte siūlomas reguliavimas nedera su Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“, skirtose viešojo sektoriaus įstaigų valdymui tobulinti, nuostatomis, numatančiomis viešajai įstaigai galimų suteikti viešojo administravimo įgaliojimų mažinimą bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 4¹ straipsnyje nustatytu reikalavimu – įstatymu nustatyti baigtinį konkrečių tokių viešajai įstaigai suteikiamų viešojo administravimo įgaliojimų sąrašą.

2. Atsižvelgiant į Projekto 4 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytą kriterijų, Projekto 2 straipsnio 2 dalyje pateiktoje apibrėžtyje vietoj jungtuko „arba“ turi būti vartojamas jungtukas „ir“.

3. Siūlome pildyti Projekto 2 straipsnio 4 dalį, nurodant ir kitus įstatymus, kuriuose yra apibrėžiamos Projekte vartojamos sąvokos, pavyzdžiui, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas ir kt. Priešingu atveju, Projekto 2 straipsnio pavadinime tikslinga nurodyti, kad šiame straipsnyje nustatomos pagrindinės šio įstatymo sąvokos.

4. Pakartotinai siūlome Projekto 3 straipsnio 2 dalyje vartoti įstatymuose vartojamas sąvokas ir terminus, pavyzdžiui, vietoj „besilaukiančių“ nustatyti „nėščių“, vartojama specialiųjų nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikių sąvokos; apibrėžiant jaunos asmenis, siūlome įrašyti „jaunų asmenų iki 29 metų (įskaitytinai)“ formuluotę; siekiant apibrėžtumo detalizuoti „nesimokančius“ (švietimo įstaigose ar savarankiškai) asmenis. Taip pat siūlome Projekto 5 straipsnio 1 dalyje vartojamą santrumpą „VŠĮ“ rašyti žodžiais „viešojo įstaiga“.

5. Siekiant taikymo aiškumo, Projekto 3 straipsnio 3 dalies 9 punkte siūlome aiškiau apibrėžti nuostatos „neįgaliųjų veiklos sąlygų“ turinį, kokia neįgaliųjų veikla šiuo atveju turima mintyje.

6. Pažymime, kad Projekto 4 straipsnio 4 dalyje siūlomas reguliavimas turi būti tikslinamas, aiškiai nustatant veiksmus, ką turi padaryti juridiniai asmenys, siekdami įgyti socialinio verslo subjekto statusą (pavyzdžiui, pateikti nustatytos formos prašymą, dokumentus ir kt.), ir kokią tvarką turi patvirtinti ekonomikos ir inovacijų ministras, detalizuojant, kas turi būti šioje tvarkoje reguliuojama.

7. Projekto 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse siūloma peržiūrėti ir suderinti tarpusavyje nuorodos į Projekto 4 straipsnį teikimą, nustatant, ar nurodytame straipsnyje reguliuojamos sąlygos ar reikalavimai.

8. Pastebime, kad Projekto 5 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostata „mokesčių mokėtojas“ šiuo atveju yra klaidinanti, nes neaišku, koks subjektas turimas mintyje Projekto nuostatų kontekste, todėl tikslinga jos atsisakyti. Siūlome šiame punkte nustatyti, kad juridinis asmuo laikinai nevykdo veiklos ir apie tai yra informavęs Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos jos nustatyta tvarka arba turintis likviduojamo ar bankrutuojančio juridinio asmens statusą.

9. Siūlome papildomai įvertinti Projekto 5 straipsnio 2 dalies 5 punkto nuostatą. Manome, kad ji turėtų būti taikoma ir 7 straipsnio 1 dalies 4 punkto atžvilgiu. Kita vertus, tikslinga įvertinti šios nuostatos proporcingumą, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos išvadoje dėl Projekto pateiktą 21 pastabą.

10. Siūlome pildyti Projektą (pavyzdžiui, Projekto 5 straipsnį) nuostatomis dėl socialinio verslo subjekto statuso įforminimo, kaip juo būtų naudojamas taikant skatinimo formas.

11. Projekto 6 straipsnio 2 dalyje derėtų tikslinti nuorodą į Projekto 4 straipsnio 4 dalį, nes neaišku, kokia informacija pagal šios dalies formuluotę turėtų būti pateikta.

12. Siekiant apibrėžtumo, siūlytume sukonkretinti Projekto 6 straipsnio 3 dalyje nustatomą nurodytos informacijos pateikimo momentą, apibrėžiant nuostatą „nedelsdamas“ tam tikru terminu, pavyzdžiui, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo aplinkybių paaiškėjimo dienos, ar pan.

13. Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 36⁹ straipsnio 2 dalimi, „teisės aktų reikalavimų pažeidimai, kurie laikomi mažareikšmiais konkrečiose ūkio subjektų veiklos srityse, ar tokių pažeidimų kriterijai nurodomi priežiūrą atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens, kolegialios priežiūrą atliekančio subjekto institucijos arba aukštesniojo pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimamuose norminiuose teisės aktuose“, todėl siūlome papildyti Projektą ir (ar) Projektų aiškinamąjį raštą nurodant, kokie subjektai spęstų dėl mažareikšmio įstatymo reikalavimų socialinio verslo subjektui pažeidimo ir kokius teisės aktus bus reikalinga priimti įgyvendinant Projekto 7 straipsnio 2 dalies nuostatą.

14. Projekto 7 straipsnio 2 dalies formuluotėje siūlome atsisakyti antrojo sakinio kaip perteklinio ir dubliuojančio šio straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatą. Be to, Projekto 7 straipsnio 1 dalies 5 punkte siūlome vietoj žodžio „pareigų“ įrašyti žodį „reikalavimų“.

15. Siekiant aiškumo, *Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto* 1 straipsnyje dėstomą pakeitimą siūlome formuluoti ne nustatant išimtį dėl 1-5 punktuose nurodytų tiekėjų, o nustatyti visus subjektus, kurių atžvilgiu ši nuostata taikytina, pavyzdžiui, „supaprastintų pirkimų atveju, šios dalies 1-5 punktuose nurodytiems tiekėjams ir socialinio verslo subjekto statusą turintiems juridiniams asmenims“.

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė

Tatjana Knyzienė, tel. 870663862, el. p. tatjana.knyziene@lr.lt